

Motion till riksdagen 2020/21:2263

av **Anders Hansson (M)**

Ledamotsstöd i Sveriges riksdag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av ledamotsstödet bör göras i enlighet med Demokratiutredningens förslag och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Motivering

Enligt regeringsformens första kapitel och första paragraf utgår all offentlig makt i Sverige från folket. Den svenska folkstyrelsen bygger på fri åsiktsbildning och på allmän och lika rösträtt. Den förverkligas genom ett representativt och parlamentariskt statskick och genom kommunalt självstyre.

I regeringsformens första kapitel och fjärde paragraf slås fast att riksdagen är folkets främsta företrädare.

Tredje kapitlets första paragraf uppger att antalet ledamöter i riksdagen ska vara 349 stycken medan det i nionde paragrafen fastslås att för varje mandat ett parti erhållit ska utses en riksdagsledamot och en ersättare för denne.

Som en del av Sveriges högsta beslutande organ, riksdagen, innehar således riksdagsledamoten en betydande makt och ansvar att förvalta det förtroende som givits ledamoten av invånarna att värna om vår demokrati och fatta genomtänkta beslut för Sveriges bästa. Riksdagsledamöterna bör därmed ges bästa möjliga förutsättningar och stöd för att kunna utföra sitt arbete.

Riksdagens partier får regelbundet ekonomiskt stöd för politiska sekreterare till riksdagens ledamöter i enlighet med lagen (2016:1109) om stöd till partigrupper för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen. Enligt Riksdagsförvaltningens föreskrift (RFS 2016:6) om tillämpningen av 2016 års lag är stödet till kostnader för politiska sekreterare avsett att bekosta handläggarkostnader åt riksdagens ledamöter. När stödets storlek bestäms ska ett belopp om för närvarande 63 100 kronor per politisk sekreterare och månad ligga till grund för beräkningen (RFS 2018:10). Partigrupperna beslutar dock om hur stödet för politiska sekreterare ska användas.

Regeringen beslutade den 17 juli 2014 att uppdra åt en särskild utredare att utarbeta förslag till åtgärder för att öka och bredda engagemanget inom den representativa demokratin och att stärka individens möjligheter till delaktighet i och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen. Utredningen, 2014 års Demokratiutredning, överlämnade i januari 2016 betänkandet *Låt fler forma framtiden!* (SOU 2016:5).

Översynen visade (s. 34 och 197) att det offentliga stödet till de politiska partierna inte fullt ut användes i enlighet med vad det var avsett för. Stödet till riksdagsledamöter, som syftade till att bistå ledamöternas arbete, användes i stor utsträckning till annan verksamhet än riksdagsarbete.

Sammantaget ansåg utredningen att det fanns skäl att tillsätta en bredare översyn av partistödet. Översynen borde i första hand ha till uppgift att klargöra i vilken mån de olika formerna av partistöd används på ett ändamålsenligt sätt och om det finns skäl att göra förändringar och förtydliganden om hur stöden ska fördelas, användas och redovisas.

Då partierna har arbetsgivaransvaret för de politiska sekreterarna och självständigt, utan granskning och utan överläggning med eller medgivande från riksdagsledamöterna, disponerar stödet finns uppenbar risk att stödets övergripande syfte som ledamotsstöd inte uppnås. Detta är olyckligt på många vis. Främst för ledamöterna som drabbas genom minskat stöd och därmed minskad förmåga att på bästa sätt utföra sitt uppdrag, men också för svensk demokrati då förfarandet försvagar riksdagsledamöternas självständiga roll i riksdagen till förmån för partierna. Ledamotsstödet har således blivit ett indirekt partistöd.

Jag förespråkar därför att en översyn genomförs i syfte att säkerställa att ledamotsstödet ursprungliga syfte bättre efterlevs.

Anders Hansson (M)